

نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی با حضور معاون وزیر صمت برگزار شد:

تأکید بر رفع گلوگاه‌های تجارت و تفویض اختیار به استان‌ها

یکصد و بیست‌وششمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی با حضور معاون وزیر صمت و رئیس سازمان توسعه تجارت ایران، استاندار آذربایجان شرقی، هیئت نمایندگان اتاق تبریز و فعالان بخش خصوصی برگزار شد و طی آن، اصلاح فرآیند ثبت سفارش، تسهیل تأمین و رفع تعهدات ارزی، واردات بدون انتقال ارز و افزایش اختیارات استان‌ها برای رفع موانع تجارت و تولید مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، محمدعلی دهقان دهنوی، معاون وزیر صمت و رئیس سازمان توسعه تجارت ایران در یکصد و بیست و ششمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی، با تأکید بر ضرورت اصلاح فرآیند ثبت سفارش، گفت: ثبت سفارش در ابتدا صرفاً یک ثبت آماری برای اعلام نوع و میزان کالای وارداتی و برآورد نیاز ارزی کشور بود، اما به مرور به یک گلوگاه در مسیر تجارت تبدیل شد و اکنون تلاش می‌کنیم آن را به جایگاه اصلی خود بازگردانیم.

دهقان دهنوی با اشاره به مسائل و پیشنهادهای مطرح شده از سوی بخش خصوصی، اظهار کرد: موضوعات مطرح شده، مسائل اساسی و مهم تجارت کشور هستند و سازمان توسعه تجارت آن‌ها را بررسی خواهد کرد.

وی درباره ی فرآیند ثبت سفارش گفت: ثبت سفارش در ابتدا همان ثبت آماری بود و چیزی جز اعلام آماری نوع کالا و میزان ارزی که واردکننده پیش‌بینی می‌کرد برای واردات نیاز دارد، نبود. این اطلاعات می‌توانست در نظام برنامه ریزی منابع و مصارف ارزی کشور مورد استفاده قرار گیرد.

وی ادامه داد: اما به مرور زمان دستگاه‌های اجرایی به این سند به عنوان یک گلوگاه نگاه کردند و کنترل‌های مختلفی در آن ایجاد شد. امروز واردکننده، بازرگان یا تولیدکننده ای که قصد واردات مواد اولیه دارد، گاهی مجبور است برای یک واردات چندین بار از این گلوگاه عبور کند.

دهقان دهنوی افزود: فرآیند تمدید ثبت سفارش نیز در دستگاه‌های مختلف متفاوت است، برای نمونه در وزارت صمت سه ماه و در وزارت جهاد کشاورزی یک ماه است و هر بار که ثبت سفارش تمدید می‌شود، فعال اقتصادی دوباره باید فرآیندهای مربوط به آن را طی کند.

وی تأکید کرد: این روند باعث طولانی شدن فرآیند واردات شده و ما به طور جدی به دنبال این هستیم که ثبت سفارش دوباره به همان جایگاهی که در ابتدا برای آن تعریف شده بود، بازگردد. این اقدام می‌تواند بخش بزرگی از مطالبات مطرح شده از سوی بخش خصوصی را حل کند.

ثبت سفارش نباید محل کنترل ارزی باشد

وی با اشاره به ورود نظام ارزی کشور به فرآیند ثبت سفارش، اظهار کرد: از ابتدای دهه ی ۱۳۹۰ و به ویژه از سال ۱۳۹۷، نظام ارزی کشور برای کنترل‌های خود از ثبت سفارش به عنوان یک گلوگاه استفاده کرد و در نتیجه حوزه ی تجارت با وظایف و مسئولیت‌های حوزه ی کنترل ارزی درگیر شد.

دهقان دهنوی افزود: حوزه ی فعالیت ما تجارت است، اما اکنون بخشی از کنترل‌های ارزی نیز از مسیر ثبت سفارش انجام می‌شود. ما دغدغه‌های فعالان اقتصادی را می‌شنویم و برای رفع آن‌ها تلاش می‌کنیم، اما برخی قوانین و مقررات و اختیارات ارزی در کشور وجود دارد که نمی‌توان آن‌ها را نادیده گرفت.

وی ادامه داد: راهکار ما تعامل، هماهنگی و گفت‌وگو با دستگاه‌های مرتبط برای رفع مشکلات است و امیدواریم روزی شرایط تحریم برطرف شود و کشور به وضعیتی برسد که دیگر نیازی به این حجم از کنترل‌ها وجود نداشته باشد.

سازمان توسعه ی تجارت موافق واردات بدون انتقال ارز است

وی با اشاره به پیشنهاد واردات بدون انتقال ارز، گفت: در وزارت صمت و سازمان توسعه ی تجارت، صددرصد موافق واردات بدون انتقال ارز هستیم؛ چراکه پیش از جنگ، حدود ۸۵ درصد واردات کشور مربوط به مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای و ماشین‌آلات بود.

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران افزود: بنابراین بخش عمده ی واردات مستقیماً با حوزه ی فعالیت وزارت صمت ارتباط دارد و طبیعی است که ما از تأمین ارز مورد نیاز این بخش استقبال کنیم.

وی ادامه داد: اکنون واردات از طریق سپرده ی خود و دیگران وجود دارد، اما محدودیت‌هایی برای آن ایجاد شده و فرآیند آن نیز به اندازه ای پیچیده است که بخش خصوصی به راحتی نمی‌تواند از این ظرفیت استفاده کند.

وی اظهار کرد: بانک مرکزی معتقد است در صورت آزاد شدن کامل واردات بدون انتقال ارز، ممکن است بخشی از ارز مورد استفاده از بازار خریداری شود و این موضوع بر نرخ ارز اثر بگذارد؛ اما به نظر من بخش قابل توجهی از ارز مورد نیاز در شبکه ی اقتصادی کشور وجود دارد.

دهقان دهنوی افزود: بسیاری از تولیدکنندگان بزرگ کشور در خارج از ایران واحدهای تولیدی، مونتاژ، توزیع و خدمات دارند و صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی نیز منابع ارزی در خارج از کشور دارند.

وی خاطرنشان کرد: سال گذشته صادرات خدمات فنی و مهندسی دوباره رونق گرفت و بیش از دو میلیارد دلار صادرات در این حوزه داشتیم. بنابراین ظرفیت قابل توجهی از منابع ارزی در خارج از کشور وجود دارد که می توان از آن برای تسهیل واردات استفاده کرد.

وی تأکید کرد: البته در شرایط فعلی نمی توان انتظار داشت که همه ی محدودیت ها یکباره کنار گذاشته شود، اما می توان این سازوکار را ساده تر و گسترده تر کرد.

تمدید تفویض اختیار واردات کالاهای اساسی به استان های مرزی

رئیس سازمان توسعه ی تجارت ایران درباره ی پیشنهاد تمدید تفویض اختیار واردات کالاهای اساسی به استانداران، گفت: این مصوبه در حال حاضر به صورت سالانه تمدید می شود و پیشنهاد دوساله شدن آن نیز قابل بررسی است.

وی افزود: در سال گذشته بانک مرکزی ۳۰۰ میلیون دلار برای این رویه اختصاص داد، اما امسال این مبلغ وجود ندارد. از سوی وزارت صمت نیز درخواست کرده ایم ۵۰۰ میلیون دلار برای این رویه اختصاص داده شود.

وی ادامه داد: این ظرفیت می تواند برای استان های مرزی مورد استفاده قرار گیرد و آمار واردات آن نیز از طریق استان ها اعلام و در آمار کلی واردات کشور لحاظ شود.

دهقان دهنوی گفت: برای نمونه، اگر کشور نیازمند واردات دو میلیون تن برنج باشد، می توان بخشی از آن، مثلاً ۲۰۰ هزار تن، از طریق استان های مرزی وارد شود و در چارچوب سهمیه ی کلی کشور قرار گیرد.

وی درباره ی پیشنهاد تفویض اختیار واردات مواد اولیه و ماشین آلات به استانداران نیز اظهار کرد: امسال محدودیت های ارزی وجود دارد و نمی توان مانند سال های گذشته عمل کرد.

وی افزود: در حال حاضر حدود ۸۰۰ کد تعرفه مربوط به مواد اولیه و کالاهای مهم، ضروری و حیاتی کشور انتخاب و در استفاده از منابع ارزی بانکی و منابع ارزی حاصل از صادرات در اولویت قرار گرفته اند.

رئیس سازمان توسعه ی تجارت ایران ادامه داد: تلاش می کنیم سایر گروه های کالایی را نیز به تدریج پوشش دهیم و امکان استفاده ی آن ها از منابع ارزی را فراهم کنیم.

وی با استقبال از پیشنهاد تفویض اختیار بیشتر به استان ها گفت: این پیشنهاد قابل بررسی است، چراکه استان ها بهتر می دانند اولویت های اقتصادی آن ها چیست و کدام صنعت برای اشتغال، تولید و اقتصاد استان اهمیت بیشتری دارد.

تسهیل واردات از محل صادرات قابل بررسی است

وی در بخش دیگری از سخنان خود درباره ی واردات از محل صادرات، اظهار کرد: در حال حاضر اگر فردی بخواهد واردات انجام دهد، باید تأمین ارز آن مشخص باشد.

وی درباره ی پیشنهاد بخش خصوصی برای استفاده از صادرات آتی در تأمین ارز واردات نیز گفت: اگر منظور این است که فرد ابتدا واردات خود را انجام دهد و سپس از محل صادرات آینده نسبت به رفع تعهد ارزی اقدام کند، این موضوع باید در چارچوب مقررات ارزی کشور بررسی شود.

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران تأکید کرد: سازمان توسعه ی تجارت در چارچوب اختیارات خود برای تسهیل تجارت و کاهش گلوگاه های غیرضروری تلاش می کند و پیشنهادهای بخش خصوصی نیز در این زمینه مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

وی در ادامه با اشاره به ضرورت برگزاری جلسات مشترک با بانک مرکزی برای حل مشکلات ارزی و بانکی فعالان اقتصادی، اظهار کرد: پیشنهاد ما این است که برای بررسی دقیق تر این مسائل، جلسه ای در تهران با حضور مسئولان بانک مرکزی برگزار شود تا دغدغه های بخش خصوصی به صورت مستقیم مطرح و پیگیری شود.

وی درباره ی ترخیص درصدی کالا نیز گفت: ترخیص درصدی یکی از راهکارهایی است که می توان از آن استفاده کرد و پیشنهاد ما این بوده است که ۱۰ درصد باقی مانده ی کالا نیز با ارائه ضمانت نامه ترخیص شود؛ چراکه وقتی ضمانت نامه دریافت می شود، عملاً تضمین لازم وجود دارد و ضرورتی ندارد کالا در گمرک متوقف بماند.

وی با اشاره به محدودیت های بانکی در زمینه ی رفع تعهدات ارزی، اظهار کرد: این موضوع در حوزه ی بانک مرکزی است، اما ما در سازمان توسعه ی تجارت برای برخورد با صادرکنندگان در موضوع عدم رفع تعهد ارزی، معیار ۶۰ درصد را در نظر گرفته ایم.

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران افزود: صادرکننده باید در نهایت ۱۰۰ درصد تعهد خود را انجام دهد، اما برخورد با او زمانی آغاز می شود که میزان ایفای تعهداتش به کمتر از ۶۰ درصد برسد.

وی ادامه داد: بانک مرکزی در حال حاضر برای صادرکنندگانی که میزان ایفای تعهداتشان پایین تر از حد مشخصی باشد، محدودیت هایی در صدور ضمانت نامه و دریافت تسهیلات بانکی اعمال کرده است. در نتیجه، واحدهایی به سازمان مراجعه می کنند که با وجود تصویب تسهیلات چند میلیارد تومانی در بانک، به دلیل وضعیت تعهدات ارزی خود امکان دریافت آن را ندارند.

وی گفت: حتی در مواردی واحد تولیدی یا بازرگان برای افزایش صادرات خود نیازمند ارائه ی ضمانت نامه است، اما به دلیل قرار گرفتن در این بازه، بانک ضمانت نامه صادر نمی کند و همین موضوع

فعالیت اقتصادی آن ها را با مشکل مواجه کرده است.

دهقان دهنوی افزود: از بانک مرکزی درخواست کرده ایم در شرایط فعلی، معیار ۶۰ درصد را نیز بپذیرد تا بخشی از این مشکلات برطرف شود، اما هنوز پاسخی به این درخواست دریافت نکرده ایم.

زیرساخت مصالحه ریالی هنوز تکمیل نشده است

وی درباره ی مصالحه ی ریالی نیز اظهار کرد: همان طور که مطرح شد، زیرساخت لازم برای اجرای این فرآیند در بانک مرکزی هنوز به طور کامل تکمیل نشده است، اما مهلت آن نیز تمدید شده و ظاهراً تا پایان مهرماه ادامه دارد.

وی افزود: طبق آخرین پیگیری هایی که از مسئولان بانک مرکزی انجام شده، قرار است زیرساخت های مربوط به مصالحه ی ریالی در همین روزها تکمیل و فرآیند اجرایی آن آغاز شود و امیدواریم این کار هرچه سریع تر انجام شود تا مشکلات فعالان اقتصادی برطرف شود.

دهقان دهنوی با تأکید بر اینکه فعالان اقتصادی نباید این فرصت را از دست بدهند، گفت: با توجه به اینکه شرایط و مبلغ مصالحه نسبت به سازوکار قبلی تغییر کرده است، دوستانی که دارای مشکلات مربوط به تعهدات ارزی هستند نباید منتظر بمانند و تصور کنند این فرصت برای همیشه وجود خواهد داشت یا دوباره تمدید می شود؛ بنابراین بهتر است از فرصت موجود برای تعیین تکلیف تعهدات قبلی خود استفاده کنند.

بانک مرکزی باید پیش از توقف خرید اسکناس اطلاع رسانی کند

وی درباره ی موضوع پذیرش اسکناس حاصل از صادرات نیز گفت: بانک مرکزی در مقطعی اسکناس را به عنوان یکی از روش های رفع تعهد ارزی می پذیرفت و خریداری می کرد، اما در مقطعی اعلام کرد ذخایر اسکناس آن تکمیل شده و دیگر نیازی به خرید ندارد.

وی ادامه داد: انتقاد ما به این موضوع از این جهت بود که بانک مرکزی باید حداقل یک ماه زودتر اعلام می کرد که قصد توقف این خدمت را دارد؛ چراکه صادرکننده ممکن است اسکناس خود را با این تصور که بانک مرکزی آن را خریداری می کند، وارد کشور کند و بعد با اعلام ناگهانی عدم تمایل به خرید مواجه شود.

رئیس سازمان توسعه ی تجارت ایران افزود: در چنین شرایطی ممکن است صادرکننده مجبور شود اسکناس خود را با قیمت پایین تری به فروش برساند و متضرر شود.

وی گفت: درخواست ما از بانک مرکزی این بوده است که حتی اگر نیاز به اسکناس ندارد، برای یک دوره ی یک ماهه خرید آن را ادامه دهد و سپس با اعلام قبلی، این خدمت را متوقف کند تا صادرکنندگان فرصت داشته باشند وضعیت خود را تعیین تکلیف کنند.

پیگیری اصلاح فرمول محاسبه ی جرایم تعهدات ارزی

دهقان دهنوی همچنین درباره ی کمیته ی ماده ۳ و امکان تفویض بخشی از اختیارات آن به استان ها، اظهار کرد: در این زمینه در حال بررسی و پیگیری موضوع هستیم و تلاش می کنیم در صورت امکان، بخشی از فرآیندها به استان ها واگذار شود.

وی با اشاره به جلسات مستمر برای اصلاح فرآیندهای مربوط به تعهدات ارزی گفت: با بانک مرکزی چندین بار درباره ی فرمول محاسبه ی جرایم و مشکلات ناشی از آن گفت وگو کرده ایم تا بتوانیم به نحوی این فرمول را اصلاح کنیم که فعالان اقتصادی با جرایم سنگین و غیرمنطقی مواجه نشوند.

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران ادامه داد: در حال حاضر مدل محاسبه به گونه ای است که زمان تأمین ارز تا زمان ترخیص کالا را در نظر می گیرد و حتی اگر یک روز از مهلت تعیین شده عبور شود، جریمه بر اساس مدت تأخیر محاسبه می شود.

وی افزود: برای مثال، اگر واردکننده شش ماه برای واردات کالا فرصت داشته باشد و کالا را در روز آخر این مهلت وارد کند، مشکلی وجود ندارد، اما اگر کالا یک روز پس از پایان مهلت وارد شود، جریمه برای آن محاسبه می شود که به نظر ما این شیوه نیازمند اصلاح است و باید عادلانه تر باشد.

دهقان دهنوی خاطرنشان کرد: بخشی از واردکنندگان کالا را در موعد مقرر وارد کشور می کنند، اما به دلایلی مانند دریافت مجوزهای دستگاه های تخصصی یا مشکلات و فرآیندهای گمرکی، کالا در گمرک متوقف می شود و این موضوع نباید به گونه ای باشد که واردکننده به دلیل تأخیرهایی که خارج از اختیار اوست، متحمل جرایم سنگین شود.

وی تأکید کرد: تلاش ما این است که با همکاری بانک مرکزی و سایر دستگاه های مرتبط، این فرآیندها اصلاح و شرایطی ایجاد شود که فعالان اقتصادی در مواردی که تأخیر ناشی از قصور خودشان نیست، با جرایم و محدودیت های غیرمنطقی مواجه نشوند

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران، در ادامه نشست با فعالان اقتصادی آذربایجان شرقی با تأکید بر ضرورت تمرکززدایی در توسعه تجارت، اظهار کرد: به هر یک از استان های کشور یک استان در روسیه و یک استان در چین را برای توسعه روابط اقتصادی واگذار کرده ایم و انتظار داریم بخش خصوصی نیز در این زمینه فعال شود و ارتباطات تجاری خود را با این مناطق توسعه دهد.

وی افزود: از سوی کشورهای بزرگ نیز این پیام به ما رسیده است که تمرکززدایی کنیم و روابط اقتصادی صرفاً از طریق پایتخت ها دنبال نشود؛ بنابراین استان ها و بخش خصوصی می توانند با مطالعه ظرفیت های متقابل و شناسایی بازارها، نقش مؤثرتری در توسعه تجارت ایفا کنند.

وی با اشاره به ظرفیت های آذربایجان شرقی گفت: اتاق بازرگانی تبریز با حدود ۱۷۰ سال قدمت، در کنار صنعتگران و تولیدکنندگان بزرگ استان و موقعیت استراتژیک آذربایجان شرقی، ظرفیت بسیار مناسبی برای توسعه تجارت خارجی دارد و انتظار ما از این استان بیش از سایر استان هاست.

وی درباره پیشنهاد تبدیل کل آذربایجان شرقی به منطقه آزاد تجاری نیز اظهار کرد: اگر منطقه آزاد به معنای واقعی تجارت آزاد باشد، مفهوم بسیار خوب و مؤثری است و در بسیاری از کشورهای جهان نتیجه داده است. این پیشنهاد قابل بررسی است و می تواند منشأ تحولات بزرگی در استان باشد.

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با اشاره به توانمندی های صنعتی آذربایجان شرقی گفت: بخشی از ظرفیت های صنعتی استان به صورت چراغ خاموش در حال فعالیت است و بسیاری از تجهیزات و ظرفیت های صنعتی با مهندسی معکوس در داخل استان ساخته و توسعه یافته اند که این موضوع نشان دهنده توانمندی بالای صنعتی آذربایجان شرقی است.

وی افزود: باید از این ظرفیت ها برای توسعه تجارت استفاده کرد؛ چراکه تجارت امروز یک فضای بین المللی، پویا و مبتنی بر نوآوری است و باید روش های جدید بازاریابی، خرید و فروش و تجارت را به صورت علمی دنبال کنیم تا بتوانیم جهش تجاری در استان ایجاد کنیم.

وی با اشاره به ظرفیت کارآفرینان جوان گفت: حضور کارآفرینان جوان در بازارهای منطقه ای و ایجاد مراکز تجاری می تواند فرصت مناسبی برای بخش خصوصی باشد. مرکز تجاری فرصتی است تا بخش خصوصی بتواند خدمات توسعه تجارت را در بازار هدف به صادرکنندگان ایرانی ارائه کند.

وی ادامه داد: اگر فعالان اقتصادی استان توان و ظرفیت ایجاد چنین مراکزی را دارند، از این اقدام استقبال می کنیم. همچنین حضور کارآفرینان جوان در بازارهای کشورهای اطراف و برندسازی ایرانی باید به طور جدی دنبال شود.

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با تأکید بر ضرورت حضور مستقیم تولیدکنندگان ایرانی در بازارهای هدف، گفت: تولید استان باید به نقطه نهایی مصرف در کشورهای اطراف برسد. یکی از نمونه های موفق این موضوع، حضور نمایندگان تولیدکنندگان خارجی در فروشگاه ها و مراکز تجاری کشورهای منطقه است که موجب افزایش ارزش افزوده برای تولیدکننده می شود.

وی درباره موضوع کارت های بازرگانی نیز اظهار کرد: در این زمینه دو رویکرد متفاوت وجود دارد و باید همزمان ملاحظات مربوط به تسهیل تجارت و جلوگیری از سوءاستفاده را در نظر بگیریم؛ چراکه معمولاً کسانی که به دنبال سوءاستفاده هستند، یک قدم جلوتر از مقررات حرکت می کنند.

دهقان دهنوی افزود: اخیراً یکی از مسیرهای سوءاستفاده، استفاده از مجوزهای تولیدی صادرشده از طریق سامانه ملی مجوزها بود. در برخی موارد، مجوز به صورت ثبت محور صادر می شد و افراد با استفاده از آن برای دریافت کارت بازرگانی و سهمیه صادرات اقدام می کردند که مجبور شدیم این مسیر را محدود کنیم

تفویض اختیار به استانداران می تواند گره گشای مشکلات اقتصادی و تجاری باشد

بهرام سرمست استاندار آذربایجان شرقی در این نشست با تأکید بر ظرفیت های تاریخی و اقتصادی اتاق بازرگانی تبریز، گفت: تجربه تفویض اختیار به استانداران، به ویژه در شرایط جنگی، نشان داد که هرجا اختیار لازم به استان ها واگذار شده، به دلیل ارتباط نزدیک استانداران با فعالان اقتصادی و شناخت ظرفیت های محلی، تصمیم گیری ها با سرعت و اثربخشی بیشتری انجام شده است.

وی اظهار کرد: اتاق بازرگانی تبریز قدیمی ترین و نخستین اتاق تجارت ایران است و علاوه بر قدمت، اصالت و ریشه تاریخی، به دلیل قرار گرفتن تبریز در مسیر دروازه اروپا و اوراسیا، همواره منشأ تجارت خارجی چشمگیری برای استان و کشور بوده است.

وی افزود: این اتاق همچنین دارای برندهای شناخته شده ای از فعالان اقتصادی و تجاری در سطح استان و کشور است و از ظرفیت قابل توجهی در حوزه تجارت و اقتصاد برخوردار است.

سرمست با اشاره به آغاز فعالیت دولت چهاردهم و سیاست دولت در زمینه تفویض اختیار به استانداران، گفت: در دوره ای که دکتر پزشکیان ریاست جمهوری را آغاز کردند، با توجه به توانمندی ها و ظرفیت های موجود در استان، پیشنهاد تفویض اختیار به استانداران مرزی مطرح شد و رئیس جمهور نیز این پیشنهاد را به تمامی استانداران مرزی تسری داد.

وی ادامه داد: اعتقاد رئیس جمهور بر این است که استانداران می توانند به عنوان «کابینه دوم دولت» در استان ها، راهگشا و مشکل گشای بسیاری از مسائل اقتصادی، تجاری، سیاسی و امنیتی باشند.

تفویض اختیار در شرایط جنگی کارنامه موفق داشت

وی با اشاره به تجربه استان در شرایط جنگی اخیر، اظهار کرد: وقوع جنگ و اتفاقاتی که در این فاصله رخ داد، نشان داد هرجا اختیار به استانداران تفویض شده، به دلیل ارتباط تنگاتنگ آنان با بدنه فعالان اقتصادی و شناخت ظرفیت های استان، اقدامات انجام شده عملاً کارنامه موفق برای دولت در خط مقدم این جبهه به ثبت رسانده است.

استاندار آذربایجان شرقی افزود: در دوره های جنگ، آذربایجان شرقی با وجود افزایش ۴۰ درصدی جمعیت در شرایط تعطیلات نوروزی و ماه مبارک رمضان، با کمک فعالان اقتصادی و تجار خوشنام استان توانست از اختیارات تفویض شده برای تأمین نیازهای مردم استفاده کند.

وی ادامه داد: در برخی موارد اختیارات تفویض شده پاسخگوی همه نیازها نبود و درگیر بروکراسی و فرآیندهای وزارتخانه های صمت و جهاد کشاورزی بودیم، اما منتظر حل شدن مشکلات در سطح ملی نماندیم و با همکاری اعضای شورای تأمین و پشتیبانی از مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید استان، مسائل را در سطح استانی پیگیری کردیم.

وی با اشاره به برگزاری «سه شنبه های اقتصادی» در استان، گفت: در این جلسات از نزدیک مشکلات کارآفرینان را بررسی کردیم و با همفکری بخش خصوصی و در قالب شورای گفت وگویی دولت و بخش خصوصی، تلاش کردیم راهکارهای عملی برای حل مشکلات پیدا کنیم.

استاندار آذربایجان شرقی با تأکید بر ظرفیت اتاق بازرگانی تبریز، اظهار کرد: اعتقاد ما بر این بوده که اتاق بازرگانی تبریز با این همه ظرفیت می تواند در تثبیت و تقویت مدیریت استان نقش آفرین باشد و به عنوان اتاق فکر، پیشنهادهای فعالان اقتصادی را در قالب شورای گفت وگویی دولت و بخش خصوصی مطرح کند.

وی افزود: مبنای ما در تصمیم گیری ها مشارکت فعالان اقتصادی بوده است؛ به این معنا که تلاش کردیم نسخه مقابله با مشکلات و راه حل ها را از خود فعالان اقتصادی دریافت و سپس آن ها را به مرحله اجرا برسانیم.

وی ادامه داد: مواردی که در سطح استان قابل حل نبود نیز به سطح ملی منعکس شد و خوشبختانه شورای گفت وگویی دولت و بخش خصوصی در برخی مصوبات ملی نقش تعیین کننده ای داشت و پیشنهادهای این شورا در سطح هیئت وزیران و دولت نیز مورد توجه قرار گرفت.

سرمدت با اشاره به پیشنهادهای مطرح شده از سوی فعالان اقتصادی استان، گفت: امروز نیز معاونت اقتصادی استانداری و اتاق بازرگانی، مشکلات و راهکارهای پیشنهادی را احصا و در این جمع ارائه خواهند کرد و درخواست ما این است که این موارد به عنوان مصوبات جلسه مورد توجه قرار گیرد و از ظرفیت دستگاه های تخصصی برای پیگیری آن ها استفاده شود.

پیگیری تمدید اختیارات تفویض شده در سطح ملی

وی با اشاره به محورهای پیشنهادی فعالان اقتصادی، بیان کرد: بخشی از این پیشنهادها در ادامه و تقویت سیاست دولت در زمینه تفویض اختیار است و با توجه به شرایط ایجادشده، برخی از این اختیارات نیازمند تمدید هستند.

وی افزود: از مسئولان مربوطه درخواست داریم تمدید این اختیارات را برای مدت دو یا سه سال در سطح وزارتخانه های مربوطه پیگیری کنند تا بتوانیم این موضوعات را در دولت به نتیجه برسانیم.

استاندار آذربایجان شرقی ادامه داد: بخشی دیگر از پیشنهادها نیز ابتکاری است که توسط فعالان اقتصادی مطرح شده و به عنوان مطالبه استان و فعالان اقتصادی در اختیار رئیس جمهور قرار گرفته است.

وی با اشاره به ارتباط فعالان اقتصادی استان با رئیس جمهور، گفت: می دانم که میان فعالان اقتصادی استان و رئیس جمهور ارتباطاتی برقرار بوده و برخی از پیشنهادها نیز بدون واسطه به ایشان منتقل شده است.

سرمدت خاطرنشان کرد: اگر نتایج شورای گفت وگویی دولت و بخش خصوصی به تمدید اختیارات، تفویض اختیارات جدید و پیگیری پیشنهادهای فعالان اقتصادی منجر شود، می توان امیدوار بود که این اقدامات در گشایش مرادات مرزی و تأمین کالاهای اساسی مؤثر باشد.

وی با اشاره به اقدامات انجام شده برای تأمین نیازهای تولید در استان، گفت: علاوه بر واردات کالاهای اساسی، تلاش کردیم مواد اولیه، قطعات، ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز واحدهای تولیدی نیز تأمین شود تا زنجیره تولید دچار اختلال نشود.

رفع تعهدات ارزی و ثبت سفارش، چالش اصلی صادرکنندگان و واردکنندگان آذربایجان شرقی

نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به سهم بیش از ۸۰ درصدی بخش خصوصی در اقتصاد استان، گفت: فعالان اقتصادی امروز با مشکلاتی در حوزه رفع تعهدات ارزی، ثبت سفارش و فرآیندهای بانکی مواجه اند و انتظار داریم این سفر به تصمیمات عملیاتی و دستاوردهای ملموس برای بخش خصوصی منجر شود.

جمشیدبرزگر، با اشاره به نقش پررنگ بخش خصوصی در اقتصاد استان اظهار کرد: بیش از ۸۰ درصد اقتصاد استان توسط بخش خصوصی اداره می شود و اتاق بازرگانی تبریز نیز با سابقه ای بیش از ۱۷۰ سال، همواره یکی از پیشگامان عرصه تجارت و فعالیت های اقتصادی در کشور و منطقه بوده است.

وی افزود: تجارت استان آذربایجان شرقی و به ویژه تبریز با کشورهای مختلف جهان سابقه ای طولانی دارد و بخش خصوصی استان طی سال های گذشته همواره در مسیر توسعه اقتصادی، تولید، صادرات و تجارت خارجی نقش مؤثری ایفا کرده است.

برزگر با اشاره به اقدامات اتاق بازرگانی تبریز برای حمایت از فعالان اقتصادی گفت: در سال های گذشته، اتاق بازرگانی تبریز با برگزاری جلسات متعدد برای رفع موانع تولید و توسعه صادرات، تلاش کرده است، مشکلات و دغدغه های تولیدکنندگان و صادرکنندگان را شناسایی و برای حل آن ها راهکار ارائه کند.

نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز ادامه داد: با وجود پیشرفت های کشور در حوزه صنعت، علم، فناوری و اقتصاد دیجیتال، امروز بخش خصوصی با موانع و مشکلات جدیدی مواجه است که برخی از آن ها در گذشته سابقه نداشته است. اگرچه با تک نرخی شدن بخشی از ارز و حذف ارز ترجیحی، بخشی از مشکلات برطرف شده، اما همچنان مسائل مهمی در حوزه رفع تعهدات ارزی، ثبت سفارش و فرآیندهای مرتبط با بانک مرکزی و شبکه بانکی وجود دارد.

وی تأکید کرد: این مشکلات در حال حاضر به یکی از دغدغه های اصلی صادرکنندگان و واردکنندگان تبدیل شده و فعالان اقتصادی برای ادامه فعالیت خود با چالش های جدی مواجه هستند. به همین دلیل، مجموعه ای از این موانع و مشکلات توسط فعالان بخش خصوصی، دبیرخانه اتاق، شورای گفت وگو و مرکز پژوهش های اتاق بازرگانی تبریز جمع آوری و دسته بندی شده است.

برزگر خطاب به مسئولان حاضر در جلسه گفت: انتظار ما این است که این موارد به صورت بنده بند بررسی شود و پاسخ روشنی برای دغدغه های فعالان اقتصادی ارائه شود تا این سفر بتواند دستاورد ملموس و مشخصی برای بخش خصوصی استان داشته باشد.

وی همچنین با قدردانی از تلاش های استاندار آذربایجان شرقی و مجموعه مسئولان استان در شرایط دشوار اخیر اظهار کرد: در دوره های مختلف، به ویژه در شرایط بحرانی و دوران جنگ، مجموعه مدیریت استان، شورای تأمین و دستگاه های اجرایی تلاش های قابل توجهی برای حفظ فعالیت واحدهای تولیدی و اقتصادی انجام داده اند و خوشبختانه با وجود این شرایط، شاهد کمترین میزان تعطیلی واحدهای تولیدی و بیکاری در استان بوده ایم.

نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز در پایان گفت: امروز صادرکنندگان و واردکنندگان استان با مشکلات متعددی روبه رو هستند و انتظار داریم در جریان این سفر، برای حل این مسائل تصمیمات عملیاتی و قابل اجرا اتخاذ شود. امیدواریم با بررسی دقیق مشکلات و ارائه راهکارهای مشخص، دستاوردهای این سفر به صورت ملموس در اختیار فعالان اقتصادی استان قرار گیرد.

نائب رئیس اتاق بازرگانی تبریز خواستار فعال شدن تجارت پيله وری در آذربایجان شرقی شد

مسعود بنابیان نائب رئیس اتاق بازرگانی تبریز نیز در این نشست با اشاره به ظرفیت بازارچه های مرزی جلفا و نوردوز، خواستار اصلاح آیین نامه ی ساماندهی مبادلات در بازارچه های غیررسمی موقت مرزی و قرار گرفتن آذربایجان شرقی در فهرست استان های مشمول تجارت پيله وری شد و گفت: فعال شدن تجارت پيله وری می تواند ضمن بهره مندی مرزنشینان، به رونق تجارت مرزی و توسعه ی مبادلات با کشورهای همجوار کمک کند.

وی پیشنهادها و مطالبات بخش خصوصی از وزارت صنعت، معدن و تجارت، را تشریح کرد و افزود: تجارت پيله وری در گذشته در آذربایجان شرقی فعال بود، اما با فعال شدن منطقه ی آزاد ارس و سوق یافتن تعاونی های مرزنشینان به استفاده از سهمیه های مربوط به واردات کالا از منطقه آزاد، به جای تجارت مستقیم با کشورهای مقابل از جمله نخجوان و ارمنستان، این تجارت به مرور کمرنگ شد.

وی ادامه داد: با اصلاح آیین نامه ی ساماندهی مبادلات در بازارچه های غیررسمی موقت مرزی، چند استان مشمول تجارت پيله وری شدند، اما آذربایجان شرقی از تجارت پيله وری حذف شد. بنابیان ادامه داد: با توجه به مزایای تجارت پيله وری برای مرزنشینان و ظرفیت بازارچه های مرزی، پیشنهاد می شود آذربایجان شرقی با اصلاح آیین نامه ی مربوطه در هیئت وزیران، در زمره ی استان های مشمول تجارت پيله وری قرار گیرد.

وی همچنین خواستار فعال شدن بازارچه های مرزی دو گذرگاه جلفا و نوردوز به عنوان پیش نیاز تجارت پيله وری شد و گفت: لازم است در این زمینه با کشورهای مقابل نیز رایزنی های لازم انجام شود.

درخواست مجوز واردات ۳ هزار دستگاه کشنده

نائب رئیس اتاق بازرگانی تبریز در ادامه با اشاره به نیاز بخش حمل و نقل، خواستار صدور مجوز واردات سه هزار دستگاه کشنده شد و گفت: با توجه به شرایط جنگی و محاصره ی دریایی، هر چه زودتر ناوگان حمل و نقل کالا باید نوسازی شده تا بتوانیم مشکل محاصره ی دریایی را حل و رفع کنیم. وی افزود: در راستای تأمین پایدار مواد اولیه و ماشین آلات مورد نیاز بخش تولید نیز لازم است اختیار واردات این اقلام با ثبت آماری و بدون انتقال ارز به مدت دو سال به استانداران تفویض شود و پیشنهاد می شود مصوبه ی تفویض اختیار به استانداران برای واردات کالاهای اساسی بدون انتقال ارز و بدون ثبت سفارش، به مدت دو سال تمدید شود.

پیشنهاد ایجاد سازوکار قانونی برای تهاتر

وی با اشاره به ضرورت تأمین مواد اولیه، تجهیزات و ماشین آلات بخش تولید و کالاهای اساسی، اظهار کرد: لازم است سازوکار قانونی برای تهاتر و واردات بدون ثبت سفارش از محل کوتاژهای صادراتی ایجاد شود.

نائب رئیس اتاق بازرگانی تبریز افزود: واردات کالاهای اساسی، ماشین آلات و مواد اولیه ی واحدهای تولیدی باید مطابق مصوبه ی زمان اضطرار شورای عالی امنیت ملی اجرایی شود و بخشنامه یا دستورالعمل مربوطه توسط وزارت صمت و بانک مرکزی تدوین، تصویب و ابلاغ شود.

وی با اشاره به محدود شدن اقلام و تعرفه های قابل استفاده برای واحدهای تولیدی در واردات از محل صادرات، گفت: اخیراً در سامانه ی جامع تجارت، فهرست کالاهایی که تولیدکنندگان می توانستند از محل صادرات خود وارد کنند به حدود ۳۰۰ تعرفه کاهش یافته که این موضوع مشکلاتی را در تأمین ماشین آلات و مواد اولیه ایجاد کرده است.

وی پیشنهاد کرد: واردات از محل صادرات خود برای شرکت های تولیدی به منظور تأمین ماشین آلات و مواد اولیه، بدون رعایت محدودیت های مربوط به بهینه سازی مصارف ارزی و سهمیه ی ارزی مجاز شود.

بنابیان همچنین خواستار تعیین محدوده ی زمانی سه ماهه برای تخصیص ارز شد و گفت: در صورت عدم امکان تخصیص ارز در این مدت، اجازه ی واردات بدون انتقال ارز صادر شود.

ضرورت تسريع در ايجاد زیرساخت مصالحه ی ریالی

وی با اشاره به مصوبه ی مصالحه ی ریالی برای رفع تعهدات ارزی سال های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰، اظهار کرد: حدود یک ماه از تصویب امکان مصالحه ریالی برای رفع تعهد ارزی این سال ها گذشته، اما تاکنون زیرساخت لازم برای انجام مصالحه در درگاه مربوطه ایجاد نشده است.

وی افزود: این مسئله مشکلاتی را برای واحدهای تولیدی و بازرگانان ایجاد کرده و لازم است تکمیل زیرساخت های مربوطه با سرعت بیشتری انجام شود.

نائب رئیس اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به مشکل عدم تداوم خرید نقدی ارز حاصل از صادرات با نرخ سنا در بانک های عامل، بیان کرد: سیاست اولیه ی بانک مرکزی برای خرید ارز صادراتی با نرخ سنا که به نرخ بازار آزاد نزدیک بود، با استقبال صادرکنندگان مواجه شد، اما پس از وقفه ی ناشی از جنگ و اختلال سامانه ها، بانک مرکزی از ۲۵ تیرماه دستور توقف این روش و خرید توافقی توسط ۱۱ بانک عامل را صادر کرد.

وی ادامه داد: بانک ها به دلیل محدودیت منابع ریالی و نبود مصرف برای ارز، تمایلی به خرید ارز ندارند. دستورالعمل اخیر بانک ملی با نرخ حدود ۱۶۰ هزار تومان که حدود ۳۰ هزار تومان پایین تر از نرخ بازار آزاد است نیز با استقبال صادرکنندگان مواجه نشده است، ادامه این وضعیت می تواند موجب اختلال در بازگشت ارز حاصل از صادرات و در نهایت کاهش صادرات، تولید و اشتغال شود. بنابراین تصریح کرد: با توجه به یکسان سازی نرخ ارز، سازوکار لازم برای خرید ارز با نرخ سنا توسط بانک مرکزی و سازمان توسعه ی تجارت فراهم شود تا بازگشت ارز حاصل از صادرات تسهیل و صادرات توسعه یابد.

درخواست تفویض اختیار به آذربایجان شرقی برای تمدید تعهدات ارزی

وی همچنین خواستار تفویض اختیار به آذربایجان شرقی به صورت پایلوت برای افزایش مهلت ایفای تعهدات ارزی وارداتی شد و گفت: با توجه به سهم غالب بخش خصوصی در اقتصاد استان و اشراف دستگاه های دولتی و ادارات کل استانی بر فعالیت واحدهای تولیدی و بازرگانی، این اختیار می تواند ابتدا به صورت آزمایشی به استان واگذار شود. وی افزود: پیشنهاد می شود اختیار افزایش مهلت ایفای تعهدات ارزی وارداتی به صورت پایلوت به آذربایجان شرقی داده شود و در صورت موفقیت، این سازوکار در سراسر کشور اجرا شود.

تسهیل ویرایش ثبت سفارش ضروری است

بنابیان با اشاره به زمان بر بودن تخصیص ارز و مهلت شش تا ۹ ماهه واردات، گفت: با توجه به محدودیت های ناشی از شرایط جنگ، تغییر شرایط بازار و نیاز واحدهای تولیدی، ویرایش ثبت سفارش امری اجتناب ناپذیر است.

وی خواستار تسهیل امکان ویرایش ثبت سفارش برای مواد اولیه ی مورد نیاز واحدهای تولیدی و بازرگانان شد.

وی همچنین درباره ی تمدید مهلت رفع تعهدات وارداتی، اظهار کرد: با وجود تمدید ۱۸۰ روزه ی رفع تعهدات، به دلیل عادی نشدن شرایط، این مدت برای سررسیدهای اوایل سال ۱۴۰۵ کافی نیست.

وی پیشنهاد کرد: مهلت واردات برای رفع تعهد ارزی حداقل به مدت شش ماه پس از عادی شدن شرایط تمدید شود.

بنابیان با اشاره به اظهارات رئیس سابق بانک مرکزی مبنی بر اینکه «بانک مرکزی متولی توسعه تجارت نیست»، گفت: ما مطلع هستیم که وزارت صمت با چه مشکلاتی در تعامل با بانک مرکزی مواجه است.

وی افزود: زمانی قانون ثبت سفارش را تدوین کردیم و بانک مرکزی و وزارت صمت بخش های مختلف آن را حذف و اضافه کردند که نتیجه ی آن ایجاد موانعی در مسیر صادرات و واردات و شکل گیری مشکلات بزرگ اقتصادی بود.

وی با اشاره به وضعیت ایران در شاخص های کسب وکار، اظهار کرد: رتبه ی ایران در شاخص کسب وکار حدود ۱۳۰ و در شاخص شروع به کسب وکار حدود ۱۷۸ جهان است که با توجه به قوانین موجود، وضعیت نامطلوبی محسوب می شود.

وی تأکید کرد: بخش خصوصی از دولت وام و تسهیلات نمی خواهد، بلکه خواسته ی ما حل مشکلات آیین نامه ها، اصلاح قوانین و تسهیل فرآیندهای اقتصادی است.

بنابیان خاطرنشان کرد: اگر قوانین و آیین نامه ها اصلاح و فرآیندهای اقتصادی تسهیل شود، بخش خصوصی می تواند ظرفیت های خود را برای توسعه ی تولید، صادرات و اشتغال به کار گیرد.

سید یوسف حسینی، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز گفت: واقعیت امر این است که امروز صادرکنندگان و تولیدکنندگان ما با مشکلات متعددی مواجه هستند. فکر می کنم کمتر جلسه ای برگزار می شود که موضوع رفع تعهد ارزی در آن مطرح نشود. ما منتظر بودیم جناب عالی در استان حضور پیدا کنید تا این مسائل را به صورت مستقیم مطرح کنیم و امیدواریم با تدبیر و مساعدت شما، گشایشی در این زمینه ایجاد شود.

وی ادامه داد: یکی از مشکلات اساسی ما، موضوع کارت بازرگانی و وثایقی است که از صادرکنندگان برای فعالیت های تجاری مطالبه می شود. صادرکننده یا تولیدکننده ای که سال ها برای راه اندازی کسب وکار خود سرمایه گذاری کرده، در زمان دریافت تسهیلات یا ارائه وثیقه با محدودیت های جدی مواجه است. گاهی یک ملک باید برای چندین تعهد و در چند محل به عنوان وثیقه ارائه شود و عملاً بسیاری از فعالان اقتصادی امکان تأمین وثایق مورد نیاز برای سقف صادرات خود را ندارند.

حسینی با انتقاد از برخی محدودیت های داخلی افزود: در شرایطی که کشور با تحریم های خارجی مواجه است، نباید با برخی تصمیمات و مقررات داخلی، محدودیت های مضاعف برای فعالان اقتصادی ایجاد کنیم. به اعتقاد من، بخشی از این مشکلات مصداق خودتحریمی است و باید برای رفع آنها چاره اندیشی شود.

وی با اشاره به مشکلات تجارت از مسیر امارات و دبی اظهار کرد: همان طور که مستحضری، بخش قابل توجهی از صادرات و واردات ما از مسیر دبی و امارات با مشکل و توقف مواجه شده است. در مقابل، بازار اوراسیا و ترکیه همچنان ظرفیت بسیار خوبی برای توسعه تجارت دارند. من شخصا در این بازارها حضور فیزیکی دارم و معتقدم این مناطق می توانند از بهترین و مهم ترین بازارهای هدف برای صادرکنندگان استان باشند؛ اما برخی محدودیت ها و تصمیمات داخلی اجازه نمی دهد فعالان اقتصادی از این ظرفیت ها به شکل شایسته استفاده کنند.

وی خطاب به مسئولان اقتصادی کشور گفت: از شما درخواست داریم برای حل این مشکلات اقدام جدی صورت گیرد و در صورت امکان، بخشی از اختیارات مربوط به رفع تعهدات ارزی و تصمیم گیری های مرتبط به استان ها تفویض شود. در استان ما صادرکنندگان شناسنامه دار و باسابقه ای وجود دارند که به دلیل مشکلات مربوط به رفع تعهد ارزی، عملاً امکان ادامه فعالیت مؤثر را ندارند. این افراد صادرکنندگان یک بارمصرف نیستند؛ سال ها در این حوزه فعالیت کرده اند و سابقه و عملکرد آنها برای ما کاملاً مشخص است.

حسینی همچنین به موضوع استفاده صادرکنندگان از ظرفیت واردات اشاره کرد و گفت: مسئله دیگر این است که صادرکنندگان ما لزوماً واردکنندگان خوبی نیستند. بسیاری از آنها تخصص و تجربه لازم در حوزه واردات را ندارند، اما طبق برخی مقررات، از صادرکننده انتظار می رود که در ازای صادرات خود، واردات نیز انجام دهد. این موضوع ممکن است هم برای خود صادرکننده زیان ایجاد کند و هم در نهایت به ضرر اقتصاد کشور تمام شود.

وی افزود: پیشنهاد ما این است که برای صادرکنندگانی که از نظر سابقه، عملکرد و اعتبار اقتصادی واجد شرایط هستند، امکان و اختیار بیشتری در نحوه ایفای تعهدات و استفاده از ظرفیت های تجاری ایجاد شود تا بتوانند متناسب با توانایی و تخصص خود فعالیت کنند.

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به مشکلات دریافت تسهیلات بانکی گفت: اکنون که فصل کاری در حال آغاز است، چند صد نفر از فعالان اقتصادی استان منتظر تعیین تکلیف موضوع رفع تعهدات ارزی هستند. همان طور که فرمودید، حتی صادرکنندگانی که ۷۰ درصد تعهدات خود را انجام داده اند، در دریافت تسهیلات با مشکل مواجه هستند و حتی برخی صادرکنندگانی که میزان ایفای تعهدات آنها به ۸۰ یا ۹۰ درصد رسیده نیز نمی توانند از تسهیلات بانکی استفاده کنند.

حسینی ادامه داد: شخصا بیش از یک ماه است که برای دریافت تسهیلات مراجعه می کنم، اما هر بار اعلام می شود که هنوز دستورالعمل لازم از تهران ابلاغ نشده است. این در حالی است که هزینه کالا و مواد اولیه چند برابر شده و تولیدکنندگان و صادرکنندگان با کمبود شدید نقدینگی مواجه هستند. از یک طرف منابع مالی کافی در اختیار آنها نیست و از طرف دیگر، هزینه های فعالیت اقتصادی روزبه روز افزایش پیدا می کند.

وی با هشدار نسبت به از دست رفتن بازارهای صادراتی اظهار کرد: در چنین شرایطی، به تدریج شاهد هستیم که کالاهای ایرانی از قفسه های بازارهای هدف کنار گذاشته می شوند و جای خود را به محصولات رقیب می دهند. این موضوع دیگر یک مسئله قابل طرح به صورت محرمانه یا درگوشی نیست؛ یک واقعیت در بازارهای هدف است و اگر برای آن چاره اندیشی نکنیم، ممکن است بخشی از بازارهایی را که سال ها برای به دست آوردن آنها تلاش کرده ایم، از دست بدهیم.

حسینی در پایان گفت: ظرفیت بسیار خوبی در استان وجود دارد و ما معتقدیم می توانیم عملکرد صادراتی خود را به شکل قابل توجهی افزایش دهیم.

سید احمد فتاح زاده، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز گفت: یکی از مشکلات جدی استان، از دست رفتن بازار ۲۰۰ هزار تنی ترکیه توسط کارخانه های استان است. این موضوع در شرایط فعلی به یک معضل جدی برای تولیدکنندگان و صادرکنندگان تبدیل شده و نیازمند توجه و تصمیم گیری فوری است.

وی ادامه داد: در مقابل، تولیدکنندگان عراقی به دلیل دسترسی به سوخت پارانه ای، گاز ارزان و هزینه های بسیار پایین حمل و نقل، توان رقابت بالایی در بازار ترکیه پیدا کرده اند. آنها روزانه حداقل حدود ۱۵۰ کامیون محصول به سمت ترکیه ارسال می کنند و همین موضوع باعث شده محصولات ایرانی و به ویژه تولیدات باکیفیت استان، به تدریج سهم خود را در این بازار از دست بدهند. فتاح زاده افزود: متأسفانه شرایط موجود عملاً عرصه را برای تولیدکنندگان استان سخت کرده و باعث شده بازار مهمی مانند ترکیه در اختیار رقبای عراقی قرار بگیرد. اگر این روند ادامه پیدا کند، حفظ و بازپس گیری سهم ایران از این بازار بسیار دشوارتر خواهد شد.

وی در پایان با تأکید بر ضرورت حمایت از تولیدکنندگان و صادرکنندگان استان گفت: درخواست ما این است که مسئولان با نگاه دلسوزانه و عملیاتی، برای رفع این مشکل چاره اندیشی کنند و حداقل امکانات و مشوق های لازم را برای افزایش قدرت رقابت تولیدکنندگان استان در بازار ترکیه فراهم کنند تا بتوانیم بخشی از این بازار مهم را دوباره به دست آوریم.

صابر پرنیان، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی، گفت: از جناب آقای دهنوی و معاونان محترم ایشان بابت سفر فشرده و کاری به استان و حضور در جمع فعالان اقتصادی تشکر می کنم. در این فرصت، پیشنهادی دارم که به اعتقاد من می تواند بخش قابل توجهی از مشکلات ارزی استان را حل کند؛ موضوعی که لزوماً به بانک مرکزی یا دستگاه های خارج از وزارت صنعت، معدن و تجارت مربوط نمی شود و می توان آن را در داخل همین مجموعه به صورت آزمایشی اجرا کرد.

وی ادامه داد: بانک مرکزی منابع ارزی را در اختیار وزارتخانه ها و دستگاه های مختلف از جمله وزارت بهداشت، وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار می دهد و این دستگاه ها نیز ارز را میان استان ها و بخش های مختلف توزیع می کنند. بخش قابل توجهی از مصرف ارزی کشور مربوط به تأمین قطعات، تجهیزات، مواد اولیه و ماشین آلات مورد نیاز واحدهای تولیدی است. پرنیان افزود: سال گذشته برای استان آذربایجان شرقی سهم مشخصی از ارز برای تأمین قطعات، تجهیزات، مواد اولیه و ماشین آلات در نظر گرفته شد، اما در عمل بخش قابل توجهی از این منابع محقق نشد. پرونده ها پس از تأیید در استان، برای طی مراحل بعدی به دفاتر تخصصی ارسال می شد و بعضاً برای مدت طولانی در آنجا باقی می ماند. همین فرآیند موجب شد بسیاری از واحدهای تولیدی استان در تأمین نیازهای ارزی خود با مشکل مواجه شوند.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان پیشنهاد کرد: برای نیمه دوم سال ۱۴۰۵، حداقل ۱۰۰ میلیون دلار از منابع ارزی مورد نیاز استان در اختیار خود استان قرار گیرد و اختیار تصمیم گیری، مسئولیت اجرا و پاسخگویی نیز به مجموعه استان واگذار شود. ما آمادگی داریم این موضوع را به عنوان یک طرح پایلوت تا پایان سال اجرا کنیم و پس از آن، عملکرد استان مورد ارزیابی قرار گیرد. وی ادامه داد: اگر این مدل موفق بود، می توان از سال آینده سازوکاری طراحی کرد که بخشی از اختیارات ارزی به استان ها تفویض شود. این روش می تواند هم روند تخصیص ارز را کوتاه تر کند و

هم موجب افزایش سرعت تأمین مواد اولیه، قطعات و ماشین آلات واحدهای تولیدی شود.

پرنیان تأکید کرد: ما می‌گوییم این اختیار را به استان بدهید؛ مسئولیتش را هم می‌پذیریم و در مقابل، پاسخگوی نتایج آن نیز خواهیم بود. اگر عملکرد ما موفق بود، این الگو قابل تعمیم به سایر استان‌هاست و اگر موفق نبود، می‌توان آن را اصلاح کرد. به اعتقاد من، این یک مدل عادلانه و قابل ارزیابی برای مدیریت منابع ارزی در حوزه تولید است.

وی با اشاره به مشکلات ایجادشده برای برخی فعالان اقتصادی گفت: امروز مواردی داریم که به دلیل مشکلاتی که خارج از اختیار فعال اقتصادی اتفاق افتاده، صادرکننده یا تولیدکننده با جرایم سنگین مواجه شده است. در برخی موارد، فرد با وجود اینکه مشکل اصلی ناشی از فرآیندهای اداری و تصمیمات دستگاه‌های مختلف بوده، با جریمه‌های میلیاردی روبه‌رو شده است. این مسائل باید به صورت موردی بررسی و برای آنها راهکار مشخصی پیدا شود.

پرنیان در پایان گفت: انتظار ما این است که با حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت و تفویض بخشی از اختیارات به استان، بتوانیم روند تأمین ارز واحدهای تولیدی را تسریع کنیم. آذربایجان شرقی ظرفیت بالایی در حوزه تولید و صادرات دارد و اگر موانع ارزی و اداری کاهش پیدا کند، بخش قابل توجهی از مشکلات فعالان اقتصادی استان قابل حل خواهد بود.

طاهر روحی، معاون اقتصادی استانداری آذربایجان شرقی، گفت: با توجه به ظرفیت‌های موجود در حوزه حمل و نقل، به ویژه ظرفیت‌های ترانزیتی و ناوگان حمل و نقل ترکیه، می‌توان از این ظرفیت‌ها برای کاهش هزینه تمام‌شده کالاهای وارداتی و صادراتی استفاده کرد.

وی افزود: هدف ما باید این باشد که با استفاده از ظرفیت‌های موجود در بخش حمل و نقل، هزینه تمام‌شده کالا برای صادرکنندگان و واردکنندگان کاهش پیدا کند تا بتوانیم از این ظرفیت مغفول مانده به شکل مؤثرتری استفاده کنیم.

روحی با اشاره به شرایط کنونی کشور و تأثیر تحولات و جنگ اخیر بر حوزه تجارت و حمل و نقل اظهار کرد: با توجه به شرایط موجود و مشکلاتی که امروز کشور با آن مواجه است، به نظر می‌رسد با در نظر گرفتن مشوق‌های مناسب و اتخاذ سیاست‌های درست می‌توان از تمامی ظرفیت‌های موجود در این زمینه بهره گرفت.

معاون اقتصادی استانداری آذربایجان شرقی ادامه داد: پیشنهاد من این است که در جلسات و نشست‌های تخصصی، موضوع استفاده از ظرفیت ناوگان و مسیرهای حمل و نقل منطقه، به ویژه ظرفیت‌های موجود در ترکیه، به صورت جدی دنبال شود تا بتوانیم زمینه را برای تسهیل تجارت و کاهش هزینه‌های صادرات و واردات فراهم کنیم.